

A SZIGETKÖZ MINT AKTÍV TURISZTIKAI DESZTINÁCIÓ: FEJLESZTÉSI IRÁNYOK ÉS LEHETŐSÉGEK

¹Áder Márton Áron, ²Keller Krisztina ✉

¹BSc hallgató, Budapesti Corvinus Egyetem, Fenntartható Fejlődés Intézet;
marton.ader@stud.uni-corvinus.hu, ORCID: 0009-0004-1591-5120

²Egyetemi docens, Budapesti Corvinus Egyetem, Fenntartható Fejlődés Intézet;
krisztina.keller@uni-corvinus.hu, ORCID: 0000-0002-4408-7940

ABSZTRAKT

A tanulmány a Szigetköz aktív turisztikai fejlesztési lehetőségeit vizsgálja. Célja, hogy azonosítsa azokat az innovatív, fenntartható és élményalapú fejlesztéseket, amelyek a gyalogos, a kerékpáros és a vízi turizmus fellendítéséhez szükségesek a térségben. A kvalitatív kutatás során hat helyi aktív turisztikai vállalkozóval és hat projektmenedzserrel készült mélyinterjú 2024 júliusa és 2025 márciusa között. Az interjúalanyok a Szigetköz erősségeként nevezték meg többek között a változatos túraútvonalakat, gyengességként azonosították a hiányos szolgáltatói rendszert, lehetőségként fogalmazták meg a pozitív márkaépítés lehetőségét, veszélyként pedig a klímaváltozást említették. Kiemelték, hogy a fejlesztendő területek kiaknázásával a régió aktív turisztikai potenciálja tovább növelhető. Az elemzés rávilágít, hogy az térségi szintű együttműködés fejlesztésre szorul, ez elengedhetetlen a hosszú távú fenntartható fejlődéshez. A tanulmány gyakorlati javaslatként fogalmazza meg egy térségi turisztikai entitás kialakítását, illetve az egyetemekkel történő szoros együttműködést.

Kulcsszavak: aktív turizmus, együttműködés, Szigetköz, termékfejlesztés, turizmusfejlesztés

Benyújtva: 2025. április 11.
Befogadva: 2025. június 14.
Publikálva: 2025. június 27.

THE SZIGETKÖZ AS AN ACTIVE TOURISM DESTINATION: DEVELOPMENT DIRECTIONS AND OPPORTUNITIES

¹Márton Áron Áder, ²Krisztina Keller ✉

¹BSc Student, Corvinus University of Budapest, Institute of Sustainable Development;
marton.ader@stud.uni-corvinus.hu, ORCID: 0009-0004-1591-5120

²Associate Professor, Corvinus University of Budapest, Institute of Sustainable Development;
krisztina.keller@uni-corvinus.hu, ORCID: 0000-0002-4408-7940

ABSTRACT

This study examines the development opportunities of active tourism within the Szigetköz region, aiming to identify the necessary innovative, sustainable, and experience-based developments needed to boost hiking, cycling, and water tourism. In this qualitative empirical research, in-depth interviews were conducted with six local entrepreneurs and six project managers between July 2024 and March 2025. The interviewees identified the diverse hiking trails as one of the strengths of the Szigetköz, while the lack of an integrated service provider system as a weakness. They saw the opportunity for positive brand building as a potential, and climate change as a threat. They emphasized that by capitalizing on the areas that need development, the region's active tourism potential could be further enhanced. The analysis highlights that regional-level collaborative efforts need improvement, as these are essential for long-term sustainable development. The paper proposes the establishment of a regional tourism entity and close collaboration with universities as practical recommendations.

Keywords: active tourism, cooperation, Szigetköz; product development, tourism development

Received: 11 April 2025

Accepted: 14 June 2025

Published: 27 June 2025

1. Bevezetés

Az aktív turizmus népszerűsége töretlenül nő Magyarországon. A természeti adottságokra épülő turisztikai termékek a koronavírus-járvány alatt igazán közkedveltté, a bezártságtól való menekülés fő eszközét jelentették (AÖFK, 2023a).

A Győr-Pannonhalma turisztikai térség széles programkínálattal rendelkezik a kulturális, a vallási és az aktív turizmus tekintetében, utóbbit elsősorban a Szigetközben érheti el a turista. Három olyan stratégia jelent meg 2021 óta, amely a vizsgált desztináció aktív turisztikai termékeire fókuszál. A Nemzeti Aktív Turisztikai Stratégia (2023, NATS) az aktív turizmus hazai fejlesztésével kapcsolatos irányokat határozza meg, jógyakorlatként tekint a régióra, emellett azonban fejlesztendő területként is kiemeli a desztinációt. A Nemzeti Kerékpáros Stratégia (2023) „átlag feletti infrastruktúrával rendelkező térségként” (AÖFK, 2023b: 130.) jellemzi a régiót, fejlesztési javaslatokat azonban nem fogalmaz meg a desztináció vonatkozásában. A Nemzeti Vízi Turisztikai Stratégia (AÖFK, 2024) magas prioritású akcióterületként és országos szintű vonzerőként írja le a Szigetközt.

A térség aktív turisztikai vizsgálata korábban nem épült tudományos kutatásra, melynek szükségességét figyelembe véve az Aktív- és Ökoturisztikai Fejlesztési Központ (AÖFK) is elkezdte kialakítani a Szigetközi Aktív Turisztikai Stratégiát. Jelen kutatás lezárásakor (2025. május) nem létezik elfogadott aktív turisztikai stratégia a régióban.

A régió növekvő tendenciát mutatott szállóvendégek és eltöltött vendégéjszakák számának tekintetében a Központi Statisztikai Hivatal (KSH, 2025) adatai szerint, mind a belföldi, mind a külföldi vendégéjszakák esetében. Ennek egyik oka, hogy az aktív turizmus összekapcsolása a kulturális-, illetve vallásturizmus termékeivel többféle célcsoport igényeit kielégítő termékkínálat létrehozását teszi lehetővé, amely egy egyedi élményigéret nyújtására képes (Strack, 2022). A szigetközi turisták átlagosan 3-4 napot tartózkodnak a térségben, és fontos számukra a kerékpárbarát szolgáltatások megjelenése (Husz, 2022). Fekete et al. (2023) megállapítása alapján bevonzásukat az egységes márkaépítés és marketingstratégia is segítené. Strack (2022) kiemelte, hogy ennek megvalósításához szoros együttműködés szükséges szolgáltatói oldalról.

A tanulmány négy fő részre tagolódik. A szakirodalmi áttekintésben az aktív turizmus típusainak bemutatását a fejlesztési irányok és a trendek ismertetése követi. Ezt követően áttekintésre kerülnek az egyes aktív turisztikai ágak fejlesztési lehetőségei, majd a vizsgált desztináció bemutatása következik. A módszertani fejezetben a fő kutatási kérdés és a két kutatási alkérdés ismertetése mellett a mintaválasztás indoklására és a minta ismertetésére kerül sor. A harmadik részben az empirikus kutatás eredményei szerepelnek, bemutatásra kerülnek a turisztikai szakemberek körében végzett kvalitatív kutatás során megfogalmazott vélemények. Az interjúalanyok ismertették a korábbi termékfejlesztéseikkel és az együttműködési lehetőségekkel kapcsolatos tapasztalataikat. Ezt követően a Szigetköz aktív turisztikai helyzetelemzésére kértük a megkérdezetteket. Az erősségek és a gyengeségek feltárása mellett ismertetésre kerültek a kínálati oldali elvárások a szigetközi fejlesztési lehetőségekkel, továbbá a termékfejlesztést nehezítő

veszélyekkel kapcsolatban. A tanulmány összegzésében a fejlesztési javaslatok, a kutatási korlátok és a jövőbeli kutatási irányok bemutatására kerül sor.

A kutatás célja a Szigetköz aktív turisztikai potenciáljának és termékfejlesztési lehetőségeinek feltárása, továbbá az együttműködési területek azonosítása. A tanulmány iránymutatást kínál a desztináció turisztikai szakemberei, illetve stratégiai döntéshozói számára a termékfejlesztési lehetőségek kapcsán, valamint javaslatokat fogalmaz meg a térségi szintű gondolkodás erősítésére.

2. Szakirodalmi áttekintés

2.1. Az aktív turizmus meghatározása és típusainak bemutatása

Az aktív turizmust olyan turisztikai terméknek értelmezhetjük, amelyet a turista a szabadban vesz igénybe és amely fizikai aktivitással jár együtt. A turisták fő motivációja a környezeti erőforrások igénybevételére és a környezeti vonzerők felkeresésére épül, ez történhet szabadidős, de akár rekreációs tevékenységként is (Jászberényi, 2019). Az Aktív- és Ökoturisztikai Fejlesztési Központ által 2023-ban készített kutatás eredményei alapján meghatározásra került az aktív turizmus három legnépszerűbb típusa, a bakancsos, a kerékpáros és a vízi turizmus (1. táblázat).

1. táblázat: Az egyes szabadidős tevékenységeket végzők megoszlása Magyarországon (2019–2020)

Az aktív turizmus típusa	Arány
Bakancsos turizmus	54%
Kerékpáros turizmus	34%
Vízi turizmus	6%
Síturizmus	4%
Vitorlás turizmus	3%
Lovas turizmus	2%

Forrás: saját szerkesztés AÖFK (2023a) alapján.

Magyarország legnépszerűbb aktív turisztikai terméke a bakancsos turizmus, a kutatás eredményei alapján a megkérdezettek 54%-a vett részt gyalogtúrán vagy kiránduláson a kutatást megelőző évben (AÖFK, 2023a). A bakancsos turizmus széleskörű szegmens megszólítására képes, ugyanis nem szükséges hozzá előképzettség és komolyabb technikai felszerelés sem (UNWTO, 2020). Magyarország másik népszerű aktív turisztikai formája a kerékpáros turizmus, mely fizikai erőnlétet igen, különösebb tudást azonban nem igényel, alacsony belépési küszöbvel rendelkezik (AÖFK, 2023b). Az elektromos rásegítésű kerékpárok hozzájárultak a fizikai akadályok csökkentéséhez, ezáltal szélesebb réteg számára tették elérhetővé a kerékpározást, viszont alkalmazásuk magasabb belépési költséggel jár (CBI, 2022). 2010 óta 1500 km hosszú kerékpárút épült Magyarországon, így 2023-ban 9200 km kerékpározásra alkalmas út volt található az országban, ezek nagy része azonban fejlesztésre szorul. Magyarországon keresztül halad négy nemzetközi kerékpáros

túraútvonal (EuroVelo 6, 11, 13, 14), de a tókerülő körök is népszerűek (AÖFK, 2023a, 2023b). A harmadik leggyakrabban választott túratípus országunkban a vízi turizmus, az AÖFK kutatása alapján a megkérdezettek 6%-a vett részt vízi túrán. A vízi turizmusnak számos alfajtája van, jelen tanulmány tárgyát a Szigetközben releváns vízi túrázás képezi. Ebben az esetben az „aktív turista ’testközelben’ találkozik a természettel és a vízzel és lesz élményszerűen részese a vizes közegnek” (Csapó & Darabos, 2011). Magyarország víziturisztikai szempontból kiemelkedő adottságokkal rendelkezik, 3500 km-nyi vízitúraútvonal található az országban, melyek kiépítettsége hiányos. (AÖFK, 2023a, Jászberényi et al., 2022).

Az AÖFK által 2022-ben elvégzett kutatás eredményei szerint Magyarországon a felnőtt lakosság több mint 50%-a potenciálisan aktív turistaként azonosítható. Ennek egyik oka Magyarország kevésbé extrém domborzata, amely minden réteg számára kínálja az aktív kikapcsolódás lehetőségét (AÖFK, 2023a). Ezen turisták alapmotivációja a mozgás, a sportolás, amely mellett a természeti környezet, az ember alkotta vonzerők felkeresése és az élmények gyűjtése is meghatározó jelentőséggel bír (Csapó et al., 2011).

Zátori (2018) szerint az aktív turistát egy turisztikai desztináció felkeresése során a feltételezett és az elvárt élmény motiválja, ezáltal válik az élmény a fő vonzerővé. A kirándulók rendelkezésére álló információk, illetve az ezek megosztását segítő közösségimédia-plattformok is számottevő motivációs tényezőként hatnak (Kovács & Kiss, 2018).

Az aktív turisztikai kínálat iránt főként a fejlett országokban nő a kereslet. Népszerűségének egyik oka a közösségi aktivitás nyújtotta fizikai és lelki feltöltődés egy olyan világban, amelyben egyre több a stressz, és amelyben mozgásszegény életmódot élünk (Jászberényi et al., 2022). Mártonné & Császár (2019) kutatása szerint az aktív túrázás közben leggyakrabban igénybe vett szolgáltatások az étkezés, az eszközök kölcsönzése és a túravezetés, amelyek fejlesztése nagyban befolyásolja a turisták utazási döntéseit is.

A NATS átfogó célként kezeli a vonzerők, a szolgáltatások, az útvonalhálózatok, a marketing és a szektor koordinációjáért és menedzsmentjéért felelős szervek fejlesztését. Ennek célja, hogy a magyar lakosságon belül is növekedjen az aktív turisztikai tevékenységet végzők aránya, valamint javuljon az egészségügyi állapot (AÖFK, 2023a).

2.2. Aktív turisztikai termékek fejlesztése

Jelen fejezet három aktív turisztikai termék vonatkozásában vizsgálja a fejlesztési szempontokat.

A bakancsos turizmus esetében kismértékű infrastrukturális beruházás is elegendő az átfogó fejlesztéshez és a profit realizálásához. A fejlesztések során érdemes figyelembe venni például az útvonal egyediségét, biztonságát és hozzáférhetőségét (UNWTO, 2020). A gyalogos turista az élményszerzésre is összpontosít a fizikai aktivitás mellett, ezért az útvonalaknak több esetben önálló vonzerőként kell működniük (UNWTO, 2020).

Milojković et al. (2022) szerint a gyalogos turisták többek között a biztonságot helyezik előtérbe. A NATS biztonsággal kapcsolatos céljai között szerepel az útvonalak

felülvizsgálata és rendszeres karbantartása, melynek kettős célja a veszélyek elkerülése és az élmény javítása (AÖFK, 2023a).

Yang et al. (2020) kutatása szerint a gyalogos turisták kiemelten fontosnak tartják, hogy az adott útvonal tiszta és kevésbé zsúfolt legyen. Lényeges az összeköttetés, továbbá a már létező, beltéri és kültéri programok, illetve a kulturális turizmus vonzerőinek bakancsos turizmushoz történő csatolása (Milojković et al., 2023).

A kerékpáros turizmus iránti kereslet növekedése infrastrukturális beruházásokat is kíván. Ezek helyes kialakításához, továbbá fenntartható működtetéséhez a fogyasztói preferenciák és az utazási motivációk ismerete szükséges (CBI, 2022).

A kerékpáros turisták utazási motivációi között számos tényező megjelenik, Bundság és Huszár (2022) szerint meghatározónak érzik életükben a hobbijukat, fontos számukra a közösséghez tartozás. Molnár et al. (2023) kutatása alapján elsődleges tényező a természetközelség, a kikapcsolódás, a kaland és az élményszerzés lehetősége, illetve az egészségi állapot javítása, fenntartása.

A kerékpáros turisták körében a biztonságos közlekedés is alapvető fontosságú elvárás. A karbantartott, összefüggő, illetve egyéb közlekedési módot (például gördeszkázás) is támogató útvonalak kialakítása a biztonságérzet mellett a keresletet is növeli. A szükséges információk biztosítása alapvető elvárás, amely magában foglalja a kitáblázott útvonalak áttekinthető térképen való megjelenítését, valamint az egységes és könnyen értelmezhető jelzések alkalmazását (Lőrincz et al., 2020).

A kerékpáros turisták alapvető elvárása, hogy az általuk igénybe vett szálláshely rendelkezzen fedett, zárható kerékpártárolóval, valamint egy kisebb műhellyel az esetleges javítások elvégzéséhez. A kerékpárutak mentén található infrastruktúra szintén kulcsfontosságú: a turisták fedett pihenőhelyeket, illemhelyeket, illetve ivóvízvételi lehetőséget hiányolnak a kerékpáros útvonalak mellől (Lőrincz et al., 2020, Kóródi et al., 2022). Jelentős kihívást jelent a kerékpárok tömegközlekedési eszközön történő szállítása, ugyanakkor a kerékpáros turizmust támogató közösségi közlekedés hozzájárul a kevésbé terhelt úthálózatokhoz. (Bakogiannis et al., 2020, Ciascai et al., 2022, Bigoy et al. 2022).

A Nemzeti Kerékpáros Stratégia a hazai kerékpáros turizmus gyengeségei között kiemeli a közlekedési kultúra alacsony színvonalát, a közlekedők közötti együttműködés hiányát, továbbá a kerékpárhálózat fejlesztésének lassú ütemét. Magyarország domborzata ideális a kerékpározásra, a stratégia célkitűzése, hogy az ország Kelet-Közép Európa vezető kerékpárosbarát desztinációjává váljon (AÖFK, 2023b).

A fő célok között szerepel a biztonságos tárolás, az útvonaltervezés és a marketing fejlesztése, továbbá támogatási pályázatok és minősítési rendszerek kidolgozását tervezik a szolgáltatói hálózatok fejlesztésére. A megnövekedett igények kiszolgálására könnyítenék a kerékpárok tömegközlekedési eszközökön való szállítását is. A stratégia célkitűzései között szerepel a kerékpáros turizmushoz kapcsolódó csomagajánlatok kialakításának ösztönzése, tematikus turisztikai portálok fejlesztése, valamint promóciós és edukációs kampányok indítása. Emellett kiemelt cél az e-bike hálózat bővítése is (AÖFK, 2023b).

A vízi turizmusban rejlő lehetőségek kiaknázása olyan fejlesztéseket kíván, amelyek során a hálózatok, a folyószakaszok és az útvonalak is megújulnak (AÖFK, 2024). A természeti vonzerők változatossága és egyedisége meghatározó keresleti tényezők: az egyes folyószakaszok eltérő kínálatot biztosítanak a fogyasztóknak (Jászberényi et al., 2022). A vízi turizmusban részt vevők számára a fizikai aktivitás mellett a mentális rekreáció is kiemelt motivációs elem (Folgado-Fernández et al., 2019).

A vízi turizmusban kiemelten fontos a biztonság. A vízitúra-vezetőknek felkészültnek kell lenniük, ami helyismeretet és szakmai tudást egyaránt magában foglal. Mindemellett a résztvevők fegyelmezettsége és úszástudása is elengedhetetlen a biztonságos túrázáshoz. Lényeges szempont, hogy a használt vízi járművek megfeleljenek az adott időjárási és vízrajzi viszonyoknak, vagyis a környezeti tényezőkhez igazodó eszközválasztás kiemelt jelentőséggel bír (Péter et al., 2023).

A vízi turisták részére számos szolgáltatás nyújtása szükséges, melyek Kóródi et al. (2022) kutatása alapján a következők: kikötési lehetőségek, partközeli mosdóblokkok, hajóbérlési, illetve szállítási lehetőségek, valamint felszerelések biztosítása. Kiemelendő továbbá a főzési lehetőség, a csomagtranszfer, a térképes tájékoztatás és a túravezetői szolgáltatások elérhetősége is.

A 2024-ben közzétett Nemzeti Vízi Turisztikai Stratégia gyengeségként azonosítja az együttműködés és az egységes arculat hiányát, továbbá a túratérképek és a szakképzett munkaerő alacsony számát. A stratégia átfogó célja, hogy a vízitúrázás széles célközönség számára elérhető, magas színvonalú szolgáltatásokat kínáló tevékenységgé váljon (AÖFK, 2024).

Jászberényi et al. (2022) a különböző túratípusokkal történő összehangolást javasolják. Az infrastrukturális igények hasonlóak (például mosdó, csomagmegőrzés esetében), ezért a vízitúra-megálló kialakítását gyalogos és kerékpáros túraútvonalak mellett ajánlják.

2.3. A Szigetköz bemutatása

A Szigetköz a Győr-Pannonhalma turisztikai régióban, a Duna és a Mosoni-Duna ölelésében fekszik 375 km² kiterjedésű területen (MTÜ, 2020). A régió belföldről jól megközelíthető, a szomszédos országok és fővárosok közelsége miatt pedig a külföldi turisták számára is kedvező a régió fekvése (Strack, 2022). A Szigetköz a Fertő-Hanság Nemzeti Park Igazgatóságához tartozik, területe a Natura 2000 kategóriába sorolható (Fertő-Hanság Nemzeti Park, é. n.).

A Szigetközben népszerű gyalogtúraútvonalak, tanösvények állnak a túrázók rendelkezésére, amelyek zömében sík terepen található (Aktív Magyarország, é. n.). A régióban megtalálható az El Camino zarándokútvonal egy szakasza, amely a zarándokturizmust is erősíti (24.hu, 2023).

A Szigetközön áthalad az EuroVelo 6 nemzetközi kerékpárút, amely Rajkától indul, Mosonmagyaróváron át, kisebb településeken keresztül vezet a túrázót Győrig. A számos kulturális örökséget is érintő útvonal az alacsony szintemelkedés és a zömében

aszfaltburkolatú szakaszok kiépítése miatt családok számára ideális (EuroVelo.hu, é. n.). Az EuroVelo 6 mellett számos bicikliút és túrázásra alkalmas út található a térségben, amelyek többségében könnyen teljesíthető útvonalak (Aktív Magyarország, é. n.).

A Szigetközben közel 400 km vízitúrázásra alkalmas szakasz áll a túrázók rendelkezésére. A kiterjedtség miatt gyakorlott vízitúrázóknak ajánlott az önálló túrázás, egyéb esetben túravezető bevonása szükséges. A túraútvonalakon több műtárgy is található, ami a túrázás gördülékenységét nehezítheti (Magyar Vízitúra, 2023). A Szigetközben 11 vízitúra-szervező vállalkozást ajánl az AÖFK, amelyek különböző nehézségű, hosszúságú és időtartamú túrákat kínálnak (Aktív Magyarország, é. n.). A szigetközi turisták utazási szokásait Husz (2022) vizsgálta. Eredményei alapján egy szigetközi kerékpáros turista többségében falusi szálláshelyen száll meg, átlagos tartózkodási ideje 3-4 nap, a hosszabb ideig tartózkodók egyéb aktív turisztikai termékeket is kipróbálnak. A kerékpárbarát szolgáltatások megjelenése kifejezetten fontos számukra. A régióban számos szálláshely található, amelyek megközelítése gyakran csak autóval lehetséges: a turisták 75%-a személygépjárművel érkezik a térségbe.

A belföldi és külföldi vendégkört színes programlehetőségeivel egyaránt vonzó turisztikai régió 2021 és 2024 között növekvő tendenciát mutatott szállóvendégek és eltöltött vendégéjszakák számának tekintetében a Központi Statisztikai Hivatal (KSH, 2025) adatai szerint (2. táblázat).

2. táblázat: Vendégek és vendégéjszakák száma a Győr-Pannonhalma turisztikai régióban, (2021–2024), ezer főben megadva

Győr-Pannonhalma turisztikai régió	Összes vendég		Összes vendégéjszaka	
	ebből belföldi	ebből külföldi	ebből belföldi	ebből külföldi
2021	243		615	
	127	116	341	274
2022	397		843	
	173	224	397	446
2023	436		904	
	174	262	394	511
2024	467		912	
	184	283	395	517

Forrás: saját szerkesztés KSH (2025) alapján.

A statisztika alapján kijelenthető, hogy a Szigetköz a külföldiek körében is népszerű, a könnyű elérhetőséget a régió osztrák, illetve a szlovák határhoz való közelsége teszi lehetővé. A Magyarországon egyedülálló kulturális és vízi turisztikai termékeket kínáló térség a belföldi turisták számára is vonzó.

Mindezek alapján kijelenthető, hogy a turisztikai desztinációk életciklus-modelljét (Butler, 2008) figyelembe véve a Szigetköz a növekedés fázisába helyezhető. A

megnevezett stratégiák fejlesztéseket javasolnak a térség vonatkozásában, továbbá a desztináció látogatottsága is egyre növekszik.

3. Vizsgálati módszerek

Az empirikus kutatás során a Szigetköz fejlesztési lehetőségeinek vizsgálatára kerül sor, kiemelt szerepet kap a bakancsos, a kerékpáros és a vízi turizmus fejlesztése mellett a térségben történő együttműködési lehetőségek feltárása is. A vizsgálat során az érintettek innovatív, fenntartható fejlődéshez kapcsolódó elképzelései is bemutatásra kerülnek.

A fő kutatási kérdés és alkérdések a következők:

K: Milyen innovatív, fenntartható és élményalapú fejlesztésekre van szükség a bakancsos, kerékpáros és vízi turizmus fellendítéséhez a Szigetközben?

K1: Melyek a szigetközi aktív turizmus erősségei és gyengeségei, milyen lehetőségek és veszélyek azonosíthatók a régióban?

K2: Kikkel és milyen területeken nyitottak együttműködési lehetőségekre a régió turisztikai szereplői?

A kutatási kérdések megválaszolása érdekében egyéni mélyinterjúk készítésére került sor helyi szolgáltatókkal, valamint turisztikai egyesületek képviselőivel.

Az interjúalanyok elbírálásos mintavétel alapján kerültek kiválasztásra, keresztmetszeti vizsgálat során. A mintába olyan szakemberek kerültek, akik a szigetközi turizmus aktív résztvevői, szálláshely-, és/vagy vízitúra-szolgáltatás üzemeltetésével (Orchidea Hotel Lipót (Orchidea Hotel), Szürkehód Bt., Aranykert Apartmanok, Bárka Bisztró & Grill Étterem (Bárka Étterem), Party Csárda és Szabadidőpark (Party Csárda)), érdekképviseléssel, turizmusirányítással, projektmenedzsment szervezet vezetésével (Szigetköz Turizmusáért Egyesület (Szigetköz TDM), Magyar Vízitúra Szövetség (MAVITUSZ), Arrabona EGTC, Szigetköz Natúrpark Egyesület, Szigetköz-Mosoni-sík Leader Egyesület), illetve városüzemeltetéssel (Győr Projekt Kft.) és szabadidőpark-üzemeltetéssel (Dodó Vadfarm és Szabadidőpark (Dodó Vadfarm)) foglalkoznak. Fontos kiemelni, hogy a szolgáltatók és a projektmenedzserek eltérő perspektívából közelítik meg a térségi fejlesztéseket. A szolgáltatók a kínálati oldal operatív tapasztalatait mutatják be, míg a projektmenedzserek inkább a stratégiai és koordinációs szintre koncentrálnak, távolabb a közvetlen vendégfogadástól. Ez a különbség árnyaltabbá teszi a mintaelemzés során szerzett eredményeket. Az interjúk lebonyolítására 2024. július 10. és 2025. március 31. között került sor videóhívás és személyes találkozás keretében.

4. Eredmények

4.1. Turisztikai termékfejlesztés

A kutatás első szakaszában a vállalkozások által végrehajtott, korábbi turisztikai termékfejlesztések vizsgálatára került sor, melynek célja a fejlesztések megalapozottságának, kivitelezésének – különös tekintettel az együttműködési és finanszírozási aspektusokra – valamint eredményességének feltárása volt.

A megkérdezettek véleménye egybehangzó volt a fejlesztésekkel elérni kívánt célok tekintetében, miszerint az aktív turisták kényelmét és élményét szolgáló, minőségi fejlesztésekre van szükség. Egy példa erre az Ökomobil-flotta, amely a kerékpáros és a vízi turizmust ötvözi és az aktív turisták mobilitásában játszik nagy szerepet a Szigetközben. *„A jármódok összekapcsolásával több turistát tudunk ösztönözni az aktív életmódra, a különböző turisztikai termékek kipróbálására”* (Szigetköz Natúrpark Egyesület).

A Szigetköz-Mosoni-sík Leader Egyesület térségi tananyagot fejlesztett, amelyet számos iskola bevezetett a tananyagába, ezzel a Szigetköz ökológiai és kulturális értékeit ismertetve. *„Célunk ezzel, hogy mindenki legyen büszke arra, hogy itt él. A gyermekek megismerik a környezetüket, ezáltal büszkébbek rá, jobban is óvják azt”* (Szigetköz-Mosoni-sík Leader Egyesület). Emellett a 2023-ban megnyílt Szigetköz Élményközpont a régió ökológiai rendszerét interaktívan mutatja be a látogatóinak, ezzel is előtérbe helyezve a térségi edukációt.

A turisták igényeinek változását nem méri empirikus vizsgálattal az interjúalanyok által képviselt szolgáltatók és szervezetek. Fontos azonban ezen trendek felismerése, a lipóti Orchidea Hotel is ezekre épít: *„Az egyéni visszajelzésekből láttuk, hogy jól tettük, hogy bevezettük az all inclusive étkezést. Már nem hagyják el a vendégek a szállodát, mindent házon belül csinálnak”* (Orchidea Hotel). A Szigetköz TDM, mint szigetközi szolgáltatókat felölelő egyesület a tagok szóbeli beszámolóinak alapján állapítja meg, hogy melyek az aktuális utazási trendek. A mérések hiánya ellenére a megkérdezettek felismerik a változásokat: *„A turisták a rövid, instant élményeket keresik”* (MAVITUSZ). A fejlesztések pénzügyi háttere is vizsgálatra került. A helyi mikrovállalkozások többnyire önerőből, kisebb részben hitelből fejlesztenek, bár bizonyos fejlesztésekhez, például egy új vízitúra-útvonal kialakításához nem szükséges forrás. A pályázati dokumentációk elkészítésének nehézsége, illetve a támogatások igazságtalan elosztása miatt sokszor nem látnak más megoldást a vállalkozások: *„Önerőből fejlesztünk, visszaforgatjuk a tőkét, nem veszünk ki osztalékot, máshogy nem tudunk fejleszteni és fejlődni”* (Szürkehód Bt.).

Az ágazat innovatív fejlesztéséhez elengedhetetlen a különböző szereplők közötti szoros együttműködés, melyet a turisztikai stratégiák is tárgyalnak (AÖFK, 2023a; AÖFK, 2023b; AÖFK, 2024; UNWTO, 2020). A térségi Tourinform irodákkal nincs kapcsolata a szolgáltatóknak, úgy látják, hogy az irodák a sikeres szervezeteket akarják megszólítani, de a fejlődésben nem segítenek, a mikro-, és kisvállalkozások érdekképviselőjét nem látják el. A fő problémát a felek közötti információáramlásban látják. A hat megkérdezett szolgáltatóból öt nem is szeretne együttműködni, ennek okaként a Tourinform irodákkal kapcsolatos szkepticizmus és a befektetett energia kétséges megtérülése jelenik meg. A TDM-szervezetekkel való kapcsolat a legtöbb esetben csak a marketing területén létezik a vállalkozások között, azonban ez is forráshiányos.

A megkérdezett projektmenedzserek szerint a térségi együttműködés megfelelő mértékű, azonban a szolgáltatók hiányosnak vélik azt, ennek intenzitását nem tartják elégségesnek: *„Mindenki csak magának akarja a jót, azt is minél szűkebb körben elintézni”*

(Szürkehód Bt.). A térség vállalkozói nem partnerként, hanem versenytársként tekintenek egymásra, így „nem tud kialakulni a közös gondolkodás kultúrája”.

A lakosság megszólításával kapcsolatban különböztek a vélemények: a megkérdezettek többsége fontosnak tartja a lakosság véleményét egy adott beruházásról. „Amikor valaki a közösséget szolgálja, aktív résztvevője annak, akkor akarva-akaratlanul meghallgatja a véleményeket, és érdeke is, hogy elmondják neki” (Dodó Vadfarm). Két válaszadó egyáltalán nem tartja szükségesnek a lakosság bevonását, ennek okaként az idő hiányát és a lakosság köreiben megtalálható passzivitást emelték ki az interjúalanyok.

A megkérdezettek kiemelték azonban, hogy a helyi lakosok és vállalkozók sokat segítenek egy-egy projekt megvalósítása kapcsán. „Elég csak egy mondatot kiejtenem, hogy például le akarom festeni a kerítést, és holnap már tucatnyian jönnek is segíteni” (Dodó Vadfarm). Az interjúalanyok kifejtették, hogy bár fontos tényező a pénzügyi támogatás, lényegesebb az erkölcsi. „Sokszor még csak lelkileg sem támogatnak minket, ezért értékeljük ilyen nagyra a lakosság segítségét” (Party Csárda).

4.2. Helyzetelemzés

A második kérdésblokk célja, hogy azonosításra kerüljenek a térség infrastrukturális és turisztikai adottságai, majd ezekre építve meghatározzuk a Szigetköz erősségeit és gyengeségeit.

A megkérdezettek között összhang volt abban, hogy a Szigetköz turisztikai szempontból egy sokoldalú, jó természeti adottságokkal és megközelíthetőséggel rendelkező régió. Az interjúalanyok megemlékeztek a két nagyváros (Győr, Mosonmagyaróvár) és a két kisváros (Lébény, Lipót) fontosságát és közelségét, amelyek esetében a kulturális, a zarándok- és a gyógyturizmus a fő turisztikai termék, kiemelve, hogy a Szigetköz Bécs és Pozsony rekreációs övezetűl is szolgál. Gyengeségként említették meg a szolgáltatók a vízüggyel való kapcsolatukat, illetve azok túl szigorú szabályrendszerét. További nehézséget okoz a nyelvtudás és az alulképzettség problémája is. „Ausztriának és Szlovákiának nagy elszívó ereje van, generációk költöznek ki, ezért nincs munkaerő a térségben” (Party Csárda). Ezen problémák miatt a szolgáltatói szektor nem kellően felkészült a külföldi turisták fogadására.

A térségben található kerékpárútvonalakat jónak ítélik a megkérdezettek, azonban hiányolják a leágazásokat az EuroVelo 6-ról, illetve a töltések aszfaltozását is indokoltnak tartják. A régió gyalogtúra útvonalai kevésbé kiépítettek, minőségi és mennyiségi szempontból is szükség van fejlesztésekre.

A térség szuprastruktúrájának vizsgálata során egybehangzó vélemények születtek. A megkérdezettek egyetértettek abban, hogy a szálláshelyek minősége alulmarad az elvárásokhoz képest, nagyobb csoport befogadására pedig alkalmatlanok, hiába van számos, különböző árkategóriájú szállás a térségben, amely széles célcsoportnak megfelelő. A szálláshelyek elhelyezkedése egyesek szerint „diaszpórikus”, továbbá mivel szezonálisan működnek, ennek következményeképpen töredezettek, amely a szolgáltatói színvonal csökkenésével jár.

A vendéglátóegységeket érintve hasonló problémákat tártak fel az interjúalanyok: számuk kevés, minőségük változó. *„Jelenleg három olyan étterem van a Szigetközben, amely hétvégén is nyitva tart, a boltok szombaton délben bezárnak, vasárnap ki sem nyitnak”* (Bárka Étterem). Az éttermek zömében családi vállalkozások, és az őket sújtó adminisztratív terhek növekedése, illetve a fizetőképes kereslet csökkenése miatt számos vendéglátóhely zárt be az utóbbi időben. A turisztikai háttérinfrastruktúra nagy hiányosságaként nevezték meg az interjúalanyok a tömegközlekedés gyengeségeit, mint például a falvak közti hiányos összeköttetést, a kevés buszjáratot, illetve azok alacsony minőségét. Ezzel ellentétben a két nagyváros közötti és a határokon fekvő vasutat jónak értékelik a megkérdezettek, Ausztriából és Szlovákiából is könnyen el lehet jutni a régióba.

A Szigetköz aktív turisztikai versenytársát az interjúalanyok egybehangzóan a Tiszatóban látják. A megkérdezettek az infrastrukturális fejlettségben (kiépítettség, szolgáltatások minősége), a gasztronómiai kínálatban, a vízparti életben, a hajózhatóságban és a vezérprojektben látják a Tisza-tó előnyét.

A Szigetköz turisztikai erősségeit és gyengeségeit bemutató értékelés (3. táblázat) elemeit megvizsgálva lehetőség nyílik a fejlesztési lehetőségek meghatározására.

3. táblázat: Erősségek és gyengeségek a Szigetközben a kvalitatív kutatás eredményei alapján

Erősségek	Gyengeségek
<ul style="list-style-type: none"> - változatos túraútvonalak - sokszínű vad- és madárvilág - széles célcsoportnak megfelelő régió - ideális kerékpáros infrastruktúra - két turisztikailag és gazdaságilag jelentős nagyváros - kiegészítő turisztikai termékek jelenléte 	<ul style="list-style-type: none"> - vízparti élet hiánya - alulképzett turisztikai munkaerő - hiányos és nem integrált szolgáltatói rendszer - tömegközlekedés hibái - fejlesztendő infra-, és szuprastruktúra - együttműködés hiánya - útvonalak tisztázatlan jogi helyzete

Forrás: saját kutatás, 2025.

4.3. Fejlesztési lehetőségek

A térségi fejlesztési lehetőségeket tárgyalva egy olyan turisztikai koncepciót képzelnek el a kutatásba bevont szervezetek és szolgáltatók, amely szisztematikus irányelvek mentén történő építkezést ír le. A Schwechat-Mosonmagyaróvár vonalon vasúti fejlesztésekre számítanak, de egy menetrendszerű buszjáratnak is szükségét látják. Kerékpáros összeköttetésre számítanak a Pannonhalmi-dombság és a Szigetköz között, Győr kihagyásával, ezzel a Felső-Pannon Borvidék turizmusa is fellendülne. A szálláshelyek mennyiségi, minőségi és célcsoport-specifikus fejlesztését is indokoltnak tartják: *„Érdemes lenne megszólítani a magasabb költési hajlandóságú turistákat, számukra 4-5 csillagos szállodát építeni és a fine dining vonalat erősíteni”* (Szigetköz TDM). Az infrastruktúra erősítésére is szükség van. *„Olyan kiszállók, pihenők kellene, amelyek hasonló arculattal, kiszámíthatósággal és megbízhatósággal működnének, mintegy franchise jelleggel”* (Győr Projekt Kft.). Ezek mellett a folyóparti turizmus fellendítése is célként fogalmazódik meg.

„Élhető folyópartok, strandok kialakítását látom célszerűnek. Kevés a strand a térségben, a fürdőzhetőségben pedig nagy potenciál van” (Aranykert Apartmanok).

Az interjúalanyok tudtak arról, hogy kezdeményezés indult a Szigetköz Kiemelt Fejlesztési Térséggé nyilvánításának érdekében. Amennyiben megvalósul az elképzelés, számos nagyobb volumenű beruházás is megvalósulhat a Szigetközben. „Tartok attól, hogy egy túlzott nagy beruházás elveszi a térség varázsát. Ennek ellenére ez egy nagy lehetőség is, hiszen a kisebb fejlesztések végrehajtása is egyszerűsödik” (Szigetköz-Mosoni-sík Leader Egyesület). A megkérdezettek főleg olyan beruházásokat szeretnének, amelyek a téli időszakban is vonzóvá tennék a Szigetközt, ezzel csökkentve a szezonalitást. A fejlesztések szükségességében egyetértés tapasztalható a térségbeli szolgáltatók között, annak ellenére, hogy ezek több turistát vonzanának a térségbe, amitől pedig tartanak, és amely a térség hanyatlásához is vezethet. A helyi lakosok is megfogalmazták ezzel kapcsolatos aggályaikat. „A Felső ágrendszerben rendkívül zsúfolt a nyári szezon, a helyiek nem férnek hozzá a saját folyópartjukhoz. Ez több szemetet és zajterhelést is jelent. Megfogalmazódott az igény, hogy a lakosok nem több, hanem jobban koordinált turistákat szeretnének” (Szigetköz Natúrpark Egyesület). Négy interjúalany szerint szükség van a turisztikai régió határainak újragondolására is. „Egy tájegység lehetne a Szigetköz, a Csallóköz és a Duna által lehatárolt terület, ezáltal egyszerűbb lenne az élővilág és a tisztaság fenntartása is” (Szürkehód Bt.). Az erre irányuló törekvéseket az INTERREG-pályázatok sikeressége is alátámasztja. „Jó irányba haladnak a tárgyalások, a Csallóközzel együtt egy jelentős horgászturisztikai térséggé is válhatunk” (Szigetköz Natúrpark Egyesület).

A térség szolgáltatóit aggodalommal tölti el a nemrégiben elfogadott turisztikai stratégiák (Turizmus 2.0, Nemzeti Aktív Turisztikai Stratégia) tartalma is, amelyek kapcsán alulreprezentálnak vélik a régiót. Állításuk szerint őket nem keresték fel ezek kialakításakor, amelyet hiányosságnak vélnék. Bár a projektmenedzserek részt vettek a stratégiaalkotásban, ők sem mérték fel a helyi turisztikai szolgáltatók igényeit.

A szigetközi szolgáltatók törekednek a fenntarthatóságra a Szigetköz TDM vezetője szerint, hiszen „a régió a Danube Pearls tagja, amely sok olyan kötelezettséggel jár, ami előrelendíti a fenntarthatóságot a térségben”. A turisták részéről azonban ez már nem mondható el. „Értékelik, ha egy szállás természetközeli, azonban a vízen rosszul közlekednek, hangoskodnak, szemetelnek” (Orchidea Hotel).

A turisztikai ágak összekapcsolásában rejlő lehetőségeket ismerik a megkérdezettek, de három válaszadó szerint nem lenne rá igény, hiszen „kicsi a szegmens, amely mindenre fogékony” (Szigetköz TDM). „Mi kínálunk csomagajánlatokat, de ha esik az eső, úgy egyiket sem tudják igénybe venni a vendégeink. Eső esetére is szükséges lenne programokat kínálni” (Orchidea Hotel).

A Szigetköz veszélyeinek egy része a természetközelségből eredeztethető, a szolgáltatók kiszámíthatatlannak találják a régió időjárását: „A 2024-es szezon három árvízből, nyolc hét szúnyoghelyzetből, és négy esős hétvégéből állt” (MAVITUSZ). A negatív események a turisták egy részét visszatartják, a bekövetkezésüktől kezdve hetekig alacsonyabb vendégszám tapasztalható.

A környezeti és egyéb külső veszélyek ellen fontos, hogy a vállalkozók reziliensek maradjanak. A szolgáltatók egybehangzóan szükségesnek ítélik a felkészülést egy esetleges vis maior helyzetre, azonban kiemelték, hogy ennek megvalósítása nehéz. Egy interjúalany rendelkezik csak válságtervvel, egy esetlegesen újra bekövetkező pandémia esetén a munkavállalóit „ki tudja menteni” egy másik vállalkozásába.

A 4. táblázat a kvalitatív interjúk során feltárt tapasztalatok alapján mutatja be a Szigetköz turizmusát érintő legfontosabb lehetőségeket és veszélyforrásokat.

4. táblázat: Lehetőségek és veszélyek a Szigetköz turizmusában a kvalitatív kutatás eredményei alapján

Lehetőségek	Veszélyek
- turisztikai koncepció létrehozása	- elnagyolt beruházások
- tömegközlekedés fejlesztése	- túlturizmus
- új turisztikai régió kialakítása	- alulreprezentált térség
- hálózatépítés, szálláshelyfejlesztés, közös arculat kialakítása	- klímaváltozás
- horgászturizmus erősödése	- forráshiány

Forrás: saját kutatás, 2025.

5. Következtetések

A kutatás alapkérdése, hogy a Szigetköz Tájvédelmi Körzet turisztikai szolgáltatói és szervezetei milyen fejlesztéseket tartanak szükségesnek a bakancsos, a kerékpáros és a vízi turizmust érintően. A primer kutatás eredményei rámutattak, hogy a szigetközi turisztikai szolgáltatók minőségi és mennyiségi fejlesztéseket tartanak elsődlegesnek, melyek során kiemelten kezelnék a kerékpáros és a vízi turizmus fenntartható és élményalapú fejlesztését. Az aktív turizmus népszerűsítése közös érdekként jelenik meg, a turisták mellett a helyi lakosok figyelmét is fel szeretnék hívni, hiszen a régió kiaknázatlan turisztikai potenciállal rendelkezik.

A primer kutatás keretein belül készített mélyinterjúk első szakasza az első („Melyek a szigetközi aktív turizmus erősségei és gyengeségei, milyen lehetőségek és veszélyek azonosíthatók a régióban?”) és a második („Kikkel, és milyen területeken nyitott együttműködési lehetőségekre nyitott a régió?”) kutatási alkérdésre fókuszált.

Az első kutatási alkérdés során a válaszadók rámutattak arra, hogy bár a régió jól teljesít aktív turisztikai szempontból és széles programkínálata nagy célcsoport lefedésére alkalmas, vannak fejlesztendő célterületek. Az infrastrukturális javaslataik a busz- és a vonatközlekedésre egyaránt kitérnek, a nem integrált szolgáltatói hálót is fejlesztendőnek tartják. Célzott fejlesztéseket szeretnének a szezonális elkerülése végett, ezzel elkerülni a túlturizmust. Az interjúalanyok kiemelték, hogy a környezeti változások nagy hatással vannak a térség turizmusára, amely a turistákat negatívan befolyásolja.

A második kutatási alkérdés során feltárássra került, hogy a megkérdezett szolgáltatók nem állnak kapcsolatban egy TDM-szervezettel és Tourinform irodával sem. A kapcsolatukban rejlő hibát az érdemi kommunikáció hiányában látják. Az együttműködési

lehetőségeket vizsgálva ismertetésre került, hogy a térségi turisztikai szervezetek és szolgáltatók közötti kommunikáció nem megfelelő, egyoldalú, így az hiányos és fejlesztésre szorul. A régió szereplőinek nyitottaknak kell lennie a közös munkára a hosszútávú és a fenntartható fejlődés érdekében. Ennek egyik lehetséges megoldása a jó gyakorlatok megosztása (Huszák, 2005).

Az ismertetett eredmények összhangban vannak Strack (2022) kutatási eredményeivel, miszerint hiányzik az együttes és a térségi szintű gondolkodásmód a Szigetközben. Kiemelendő, hogy a kutatás során feltárt különbségek a turizmust irányítók (projektmenedzserek) és a piaci szereplők (szolgáltatók) álláspontja között a konfliktushelyzetek potenciális forrásaként azonosíthatók.

A szinergiák erősítését célzó javaslatunk egy olyan helyi turisztikai érdekképviselői entitás létrehozása, amely képes hatékonyan ösztönözni a térségi turisztikai szolgáltatók közötti együttműködést. Javaslatunk célja a párbeszéd ösztönzése a mikro- és kisvállalkozások, továbbá a nagyvállalkozások és a hivatalos turisztikai szervezetek, önkormányzatok között, az érdekképviselő megfelelő működése és a marketingtevékenység egységesítése.

További javaslatunk egy, a helyi felsőoktatási intézménnyel történő szoros együttműködés kialakítása. Az egyetemi oktatók és hallgatók bevonása katalizátorként szolgálhat egy ötletgenerálási folyamat (brainstorming) keretében, amelynek fókuszában a turizmus szakos hallgatók által kidolgozott fejlesztési javaslatok állnak a Szigetköz aktív turizmusának vonatkozásában. Ezen folyamat során lehetőség nyílik számukra a kompetenciák megszerzésére a turisztikai termékfejlesztés terén, együttműködési modellek kidolgozására, valamint az aktív turisztikai élménylánc fenntartható, célcsoport-orientált fejlesztésére. A bemutatott javaslatok a szolgáltatásfejlesztéshez, a stratégiai tervezés hatékonyságának növeléséhez és a versenyképesség növekedéséhez járulhatnak hozzá, a proaktív együttműködés és a célzott érdekképviselő a helyi turisztikai ökoszisztémát erősíti.

A kutatást akadályozó tényezőként meg kell említeni, hogy az interjúalanyok között hat projektmenedzser és hat turisztikai szolgáltató volt, mivel az interjúk nagy része a főszézon, illetve a szigetközi árvíz idején zajlott, mely okok miatt alacsonyabb lett a minta elemszáma. Több szolgáltató bevonásával átfogóbb és megbízhatóbb eredmények gyűjtése válna lehetővé.

Jelen kutatás a szolgáltatói, a kínálati oldalról vizsgálta meg a Szigetközben rejlő lehetőségeket. A régió szolgáltatói nem mérik az érkező turisták utazási szokásait, és a helyi lakosok igényeinek felmérésére sem fordítanak kellő figyelmet. A lakosság és a turisták kvantitatív módszerrel való megkérdezésével képet kaphatunk a régióról alkotott véleményükről, a helyi turizmussal kapcsolatos elvárásaikról, a javaslataikról és bevonási lehetőségeikről, motivációjukról.

Irodalomjegyzék

- Bakogiannis, E., Vlastos, T., Athanasopoulos, K., Christodouloupoulou, G., Karolemeas, C., Kyriakidis, C., Noutsou, M. S., Papagerasimou-Klironomou, T., Siti, M., Stroumpou, I., Vassi, A., Tsigdinos, S. & Tzika, E. (2020). Development of a Cycle-Tourism Strategy in Greece Based on the Preferences of Potential Cycle-Tourists. *Sustainability*, 12: 2415. DOI: 10.3390/su12062415
- Bigoy, E. R., Jogno, J. J. G., Joson, E. J. S., Monterola, M. A., Santos, S. J. T. & Dellova, R. I. (2022). Bicycle as a New Tourism Trend and Transportation in the New Normal. *International Journal of Applied Research in Tourism and Hospitality*, 1(1): 57–72. DOI: 10.52352/jarthy.v1i1.807
- Bundság, É. Sz. & Huszár, S. (2022). Közösségérzet vizsgálata hazai kerékpározók körében. *Marketing & Menedzsment*, 56 (EMOK Különszám): 45–56. DOI: 10.15170/MM.2022.56.KSZ.01.04
- Butler, R., W. (2008). The Concept of A Tourist Area Cycle of Evolution: Implications for Management of Resources. *Canadian Geographer / Le Géographe canadien*, 24 (1): 5–12. DOI: 10.1111/j.1541-0064.1980.tb00970.x
- Ciascai, O. R., Dezsi, S. & Rus, K. A. (2022). Cycling Tourism: A Literature Review to Assess Implications, Multiple Impacts, Vulnerabilities, and Future Perspectives. *Sustainability*, 14: 8983. DOI: 10.3390/su14158983
- Csapó, J. & Darabos, F. (2011). A vízi turizmus fajtái. In: Veres L. (szerk.) *Turizmus és közlekedés*. Pécs: Pécsi Tudományegyetem. <https://www.eturizmus.pte.hu/szakmai-anyagok/Turizmus%20%C3%A9s%20k%C3%B6zleked%C3%A9s/book.html#d6e2512/>
- Csapó, J., Savella, O. & Remenyik, B. (2011). Az aktív turizmus keresletének jellemzői. In: Michalkó, G. (szerk.). *Turisztikai terméktervezés és fejlesztés*. Pécs: Pécsi Tudományegyetem. <https://www.eturizmus.pte.hu/szakmai-anyagok/Turisztikai%20term%C3%A9ktervez%C3%A9s%20%C3%A9s%20fejleszt%C3%A9s/book.html#d6e1528/>
- Fekete, D., Kézai, P. K. & Dömötör, M. (2023). Merre tovább a vízszintszabályozás után? – Gazdaságfejlesztési lehetőségek a Szigetközben. *Földrajzi Közlemények*, 147 (1): 24–39. DOI: 10.32643/fk.147.1.2
- Folgado-Fernández, J. A., Di-Clemente, E., Hernández-Mogollón, J. M. & Campón-Cerro, A. M. (2019). Water Tourism: A New Strategy for the Sustainable Management of Water-Based Ecosystems and Landscapes in Extremadura (Spain). *Land*, 8 (2): 1–18. DOI: 10.3390/land8010002
- Husz, A. (2022). A kerékpáros turizmus keresleti oldalának vizsgálata a Szigetközben. In: Jászberényi, M., Boros, K., Miskolczi M. (szerk.) *Vonzerőfejlesztés a kulturális és aktív turizmusban*. Budapest: Akadémiai Kiadó. DOI: 10.1556/9789634548041

- Huszák, L. (2005). EU-induzierter politischer Wandel in den neuen Mitgliedstaaten. In: Salim-Asl, C., Wrasse, E. Schuch, G. (Hrsg.) *Die Transformation nationaler Politik: Europäisierungsprozesse in Mitteleuropa*. Berlin: Deutsche Gesellschaft für Auswärtige Politik, pp. 13–38.
- Jászberényi, M. (2019). *Vízi turizmus és közlekedés: termékek, trendek, regionalitás*. Budapest: Akadémiai Kiadó. DOI: 10.1556/9789634544067
- Jászberényi, M., Boros, K. & Miskolczi, M. (szerk.) (2022). *Vonzerőfejlesztés a kulturális és aktív turizmusban*. Budapest: Akadémiai Kiadó. DOI: 10.1556/9789634548041
- Kóródi, M., Mondok, A. & Sánta, Á. K. (2022). A térségi turizmusfejlesztés szervezeti- és fogyasztói piaci aspektusai az Alsó-Ipoly mentén. *Régiókutatás Szemle*, 7 (1): 8–19. DOI: 10.30716/RSZ/22/1/1
- Kovács E. & Kiss K. (2018). *Turisztikai trendek*. Budapest: Akadémiai Kiadó. DOI: 10.1556/9789634542315
- Lőrincz, K., Banász, Zs., Vizi, I. Gy. & Princzinger, P. (2020). Kerékpáros turizmus újragondolva – a kerékpáros túraútvonalak és -szolgáltatások iránti kereslet felmérése a Balaton kiemelt turisztikai fejlesztési térségben. *Turizmus Bulletin*, 20 (4): 4–14. DOI: 10.14267/TURBULL.2020v20n5.1
- Mártonné Máthé K. & Császár Zs. (2019). Valóban aktív a magyar lakosság? Aktív és ökoturisztikai keresletet és motivációt felmérő kutatás. *Turizmus Bulletin*, 19 (1): 45–57. DOI: 10.14267/TURBULL.2019v19n1.5
- Milojković, D., Nikolić, M. & Milojković, K. (2022). The Development Of Countryside Walking Tourism In The Time Of The Post-Covid Crisis. *Economics of Agriculture*, 70 (1): 131–144. <https://doi.org/10.59267/ekoPolj2301131M>
- Milojković, D., Nikolić, M. & Milojković, K. (2023). Walking tourism management based on tourists' needs for indoor and outdoor activities in the function of sustainable local economic development. *Review of Socio-Economic Perspectives*, 8 (2): 1–18. DOI: 10.19275/RSEP152
- Molnár, B., Munkácsy, A. & Jászberényi M. (2023). Budapest vizsgálata belföldi kerékpáros turisztikai desztinációként. *Turizmus Bulletin*, 23 (4): 5–14. DOI: 10.14267/TURBULL.2023v23n4.1
- Péter, E., Ilyés, N. & Ritecz, Gy. (2023). Az aktív- és ökoturizmusban rejlő lehetőségek és veszélyek földön, vízen és a felhőben. In: Michalkó, G., Németh, J. & Birkner, Z. (szerk.) *A biztonság szerepe a turisztikai termékfejlesztésben és -menedzsmentben*. Budapest: Bay Zoltán Alkalmazott Kutatási Közhasznú Nonprofit Kft., pp. 87–100. https://real.mtak.hu/172303/1/biztonsag_szerepe.pdf
- Strack, F. (2022). A Szigetköz turizmusának helyzete és lehetséges fejlesztési irányai. *Turisztikai és Vidékfejlesztési Tanulmányok*, 7 (4): 46–62. DOI: 10.15170/TVT.2022.07.04.04
- Yang, L., Wang, X., Sun, G. & Li, Y. (2020). Modeling the perception of walking environmental quality in a traffic-free tourist destination. *Journal of Travel & Tourism*, 37 (5): 608–623. DOI: 10.1080/10548408.2019.1598534

Zátori, A. (2018). *Élménymenedzsment a turizmusban*. Budapest: Akadémiai Kiadó. DOI: 10.1556/9789634542322

Online források

24.hu (2023). *Kalandtérkép segít a Szigetköz felfedezésében*.

<https://sokszinuvidek.24.hu/viragzo-vidékunk/2023/07/25/szigetkozi-kalandterkep/>

Letöltve: 2024. 04. 27.

Aktív Magyarország (é. n.). *Szigetköz és Pannonhalma: a szigetvilág öröksége és világörökség „szigete”*.

<https://aktivmagyarorszag.hu/tajegysegek-kirandulasok/eszak-dunantol/szigetkoz-es-pannonhalma/> Letöltve: 2024. 03. 23.

AÖFK (2023a). *Nemzeti Aktív Turisztikai Stratégia 2030*. Aktív- és Ökoturisztikai Fejlesztési Központ.

<https://aofk.hu/wp-content/uploads/2024/01/nemzeti-aktiv-turisztikai-strategia-2030-fin.pdf/> Letöltve: 2024. 02. 08.

AÖFK (2023b). *Nemzeti Kerékpáros Stratégia 2030*. Aktív- és Ökoturisztikai Fejlesztési Központ. <https://aofk.hu/wp-content/uploads/2023/12/nemzeti-kerekparos-strategia-2030.pdf/> Letöltve: 2024. 02. 12.

AÖFK (2024). *Nemzeti Vízi Turisztikai Stratégia*. Aktív- és Ökoturisztikai Fejlesztési Központ.

<https://aofk.hu/wp-content/uploads/2024/07/nemzeti-viziturisztikai-strategia.pdf/>

Letöltve: 2024. 10. 08.

CBI (2022). *E-bikes and mobile apps. The European market potential for cycling tourism*. Centre for the Promotion of Imports.

<https://www.cbi.eu/market-information/tourism/cycling-tourism/market-potential/>

Letöltve: 2024. 03. 23.

EuroVelo.hu (é. n.). *Keresztül a Szigetközön*. <https://eurovelo.hu/ev6/daily-section/rajkagyor/> Letöltve: 2024. 03. 23.

Fertő-Hanság Nemzeti Park (é. n.). *A Fertő-Hanság Nemzeti Park Igazgatóság Működési Területén Található Natura 2000 Területek Összefoglaló Adatai. Természetvédelmi Területek - Natura 2000 Hálózat*.

<https://www.ferto-hansag.hu/hu/termeszetvedelem/termeszetvedelmi-teruletek/natura-2000-halozat.html/> Letöltve: 2024. 03. 29.

KSH (2025). 27.1.1.20. *A kereskedelmi szálláshelyek vendégforgalma Budapesten és turisztikai térségként*. Központi Statisztikai Hivatal.

https://www.ksh.hu/stadat_files/tur/hu/turo086.html/ Letöltve: 2025. 05. 02.

MTÜ (é. n.). *Győr-Pannonhalma turisztikai térség*. Magyar Turisztikai Ügynökség.

<https://mtu.gov.hu/cikkek/gy-r-pannonhalma-turisztikai-terseg-1924/>

Letöltve: 2024. 04. 02.

Magyar Vízitúra (2023). *Szigetközi-ágrendszer általános túraismertető*.

<https://www.magyar-vizitura.hu/szigetkozi-agrendszer-altalanos-turaismerteto/>

Letöltve: 2024. 04. 02.

UNWTO (2020). *Benefits of walking tourism, Walking Tourism -Promoting Regional Development- Executive Summary*. World Tourism Organization.
https://edisciplinas.usp.br/pluginfile.php/7980838/mod_resource/content/1/WALKING_TOURISM_OMT.pdf/ Letöltve: 2024. 04. 05.